PÄÄESIKUNTA
Pv yliläkäri Simo Siitonen
Pv asessori Tuija Sundberg
Helsinki

MUISTIO 1 (2)

21.10.2015 /

Eduskunnan puolustusvaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISESTÄ PUOLUSTUSVOIMISSA ANNETUN LAIN, SOSIAALI- JA TERVEYSALAN LUPA- JA VALVONTAVIRASTOSTA ANNETUN LAIN SEKÄ POTILAAN ASEMASTA JA OIKEUKSISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA (HE 48/2015 vp)

Puolustusvoimat on ollut mukana hallituksen esityksen HE 48/2015 vp valmistelussa sekä sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa työryhmässä että virkatyönä. Hallituksen esityksellä toteutettavaa muutosta pidetään kannatettavana ja sekä potilaiden että terveydenhuollon ammattihenkilöiden oikeusturvaa edistävänä. Uudistuksella voidaan saavuttaa toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamista edistäviä vaikutuksia.

Esityksessä valittu ratkaisu puolustusvoimien puolustustilan tai valmiuslain 3 §:n 1-2 kohdissa tarkoitettujen poikkeusolojen aikana toteuttaman terveydenhuollon ja sotilaallisen kriisinhallinnan rajaamisesta Valviran ja aluehallintovirastojen valvontatoimivallan ulkopuolelle on esityksessä kuvatuilla perusteilla tarkoituksenmukainen ja välttämätön.

Vaikka puolustusvoimien terveydenhuollon organisaatiovalvontaa ollaan säätämässä Valviran ja aluehallintoviraston uudeksi tehtäväksi, puolustusvoimilla säilyisi edelleen terveydenhuollon palveluiden omavalvontavelvoite. Tämä on puolustusvoimien näkökulmasta tärkeää. Ihannetilanteessa organisaatiovalvonta varmistaa omavalvonnan toteutumista ja edistää sitä.

Puolustusvoimista annetun valtioneuvoston asetuksen (1319/2007) 5 §:n 1 momentin mukaan puolustusvoimien toiminnan lainmukaisuutta ohjaa ja valvoo puolustusvoimien asessori. Mainittuun säädökseen perustuen puolustusvoimia koskeviin kanteluasioihin liittyvät lausunnot ja vastaukset laaditaan keskitetysti pääesikunnassa. Terveydenhuoltoon liittyville kanteluasioille on varsin leimallista, että kanteluasia on osa laajempaa kokonaisuutta, johon liittyy esimerkiksi kantelua henkilön kohtelusta, koulutuksen järjestelyistä, asevelvollisuusasian käsittelystä, kotiuttamisesta tai muista palvelukseen liittyvistä seikoista, joiden osalta kantelu on joka tapauksessa käsiteltävä puolustusvoimissa. Uuden valvontamallin käyttöönottoon tulee liittyä puolustusvoimien sisäisen laillisuusvalvonnan ja esityksen mukaisen terveydenhuollon organisaatiovalvonnan välisten yhteistyömallien luominen ja vakiinnuttaminen.

Aluehallintovirastotason valvontatoimivallan keskittäminen valtioneuvoston asetuksella yhteen aluehallintovirastoon (HE s.19, keskeiset ehdotukset) on paitsi erityisasiantuntemuksen luomiseksi myös yhteistyömuotojen vakiinnuttamiseksi erityisen kannatettava ajatus. Erityisesti on huolehdittava riittävästä menettelytapatiedottamisesta kaikissa muutoksen kohteena olevissa organisaatioissa.

Puolustusvoimat on tiiviisti osallistunut hallituksen esityksen (HE 48/2015 vp) valmisteluun, ja puolustusvoimien tarpeet on otettu huomioon. Esitys muodostaa puolustusvoimien kannalta johdonmukaisen ja toimivan kokonaisuuden. Esityksen etenemistä suunnitellussa aikataulussa pidetään tärkeänä.

Simo Siitonen
Puolustusvoimien ylilääkäri
Lääkintäprikaatikenraali

Tuija Sundberg
Puolustusvoimien asessori
Varatuomari, OTL